

Aplikacije za Charter Broda/Jedrilice

Botica, Joško

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Dubrovnik / Sveučilište u Dubrovniku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:155:216838>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-28**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Dubrovnik](#)

SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU

POMORSKI FAKULTET

Prijediplomski studij Pomorske tehnologije jahta i marina

JOŠKO BOTICA

**APLIKACIJE ZA CHARTER
BRODA/JEDRILICE**

ZAVRŠNI RAD

DUBROVNIK, 2024.

SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU

POMORSKI FAKULTET

Prijediplomski studij Pomorske tehnologije jahta i marina

**APLIKACIJE ZA CHARTER
BRODA/JEDRILICE**

ZAVRŠNI RAD

Mentorica:

izv. prof. dr.sc. Barbara Puh

Student:

Joško Botica

Komentor:

mr.sc. Ivan Jelčić

DUBROVNIK, 2024.

IZJAVA

S punom odgovornošću izjavljujem da sam završni rad izradio samostalno, služeći se navedenim izvorima podataka i uz stručno vodstvo mentora i komentora.

Ime i prezime studenta: Joško Botica

Potpis

SAŽETAK

Charter aplikacije predstavljaju inovativne softverske alate, dostupne putem mobilnih aplikacija i web platformi. Njihova osnovna svrha je omogućiti korisnicima jednostavno pretraživanje, rezervaciju i upravljanje najmom plovila. Ove aplikacije spajaju korisnike, koji žele iznajmiti brod, s vlasnicima plovila ili charter tvrtkama. Time je sam proces najma brži, transparentniji i dostupniji širokom krugu ljudi. Osim osnovnih funkcija pretraživanja i rezervacije, charter aplikacije nude niz dodatnih mogućnosti poput upravljanja planom plovidbe, praćenja vremenskih uvjeta te komunikacije s vlasnicima brodova, čime se unapređuje cjelokupno korisničko iskustvo. Kroz analizu konkretnih primjera popularnih charter aplikacija prikazane su njihove funkcionalnosti, prednosti i izazovi u njihovom korištenju, te mogućnosti za potencijalne inovacije.

Ključne riječi: nautički turizam, charter, charter aplikacije

ABSTRACT

Charter applications represent innovative software tools, available through mobile applications and web platforms. Their main purpose is to enable users to easily search, reserve and manage boat rentals. These applications connect users who want to rent a boat with boat owners or charter companies. This makes the rental process itself faster, more transparent and more accessible to a wide range of people. In addition to the basic functions of search and reservation, charter applications offer several additional options such as management of the sailing plan, monitoring of weather conditions and communication with ship owners, which improves the overall user experience. Through the analysis are presented specific examples of popular charter applications, their functionalities, advantages and challenges in their use, as well as opportunities for potential innovations.

Keywords: nautical tourism, charter, charter applications

SADRŽAJ

Sažetak	ii
Abstract	ii
1. UVOD.....	1
2. ZNAČAJ DJELATNOSTI CHARTERA	3
2.1. Pojam i razvoj djelatnosti chartera	3
2.2. Vrste chartera	4
2.3. Trendovi u djelatnosti chartera.....	6
3. OBILJEŽJA CHARTER APLIKACIJA	8
3.1. Osnovne funkcionalnosti charter aplikacija	8
3.2. Korisničko iskustvo u charter aplikacijama	9
3.3. Prednosti i nedostaci korištenja charter aplikacija	10
4. PRIMJERI POPULARNIH CHARTER APLIKACIJA	12
4.1. Click&Boat.....	12
4.2. Get My Boat	15
4.3. Charter Manager.....	17
4.4. My Boat2.....	19
4.5. Yacht Life.....	21
5. POTENCIJALI I MOGUĆNOSTI CHARTER APLIKACIJA	24
5.1. Tehnološki trendovi.....	24
5.2. Potencijalne inovacije u korisničkom iskustvu	25
5.3. Utjecaj na industriju nautičkog turizma	26
6. ZAKLJUČAK.....	27
Literatura	29
Popis slika	31

1. UVOD

Nautički turizam je specifičan oblik turizma koji obuhvaća putovanja i aktivnosti na vodi u svrhu odmora i razonode. Iako se nautički turizam često povezuje s morem, on također uključuje plovidbu po rijekama i jezerima te uključuje plovidbu rekreativnim plovilima poput jedrilica, motornih brodova, jahti i sl. Nautički turizam najčešće se odvija u destinacijama koje imaju razvijenu nautičku infrastrukturu poput marina i luka te obuhvaća različit spektar aktivnost od krstarenja i regata do rekreativne plovidbe i ribolova, čime se zadovoljavaju različiti interesi turista.

Plovila namijenjena nautičkom turizmu svoju komercijalnu namjenu pronalaze iznajmljivanjem nautičkim turistima u različitim aranžmanima. Ta se djelatnost obično naziva charter. Charter predstavlja ključnu komponentu nautičkog turizma, pružajući usluge najma različitih vrsta plovila za rekreativne i turističke svrhe. Iako se charter može odnositi i na zračni promet, za potrebe ovog rada koristi se u kontekstu nautičkog turizma. Ova djelatnost omogućava doživljaj užitka plovidbe bez potrebe za posjedovanjem vlastitog plovila, čime se znatno povećava dostupnost i atraktivnost nautičkog turizma. Djelatnost chartera počela se značajno razvijati u drugoj polovici 20. stoljeća prateći trendove u turizmu i razvoj tehnologije. Razvojem interneta i digitalnih platformi, proces iznajmljivanja brodova postao je dostupniji i jednostavniji. Tzv. peer-to-peer modeli, kao što su AirB'n'B i Booking.com, koji su se prvotno razvili za smještajne objekte ubrzo su postali primjenjivi i na charter industriju.

Razvoj charter aplikacija usko je povezan s rastućom popularnošću nautičkog turizma i digitalizacijom uslužnih sektora. Pojava prvih aplikacija za najam brodova bila je odgovor na potrebu tržišta za učinkovitijim i pristupačnijim načinima organiziranja nautičkih aktivnosti. U početku su ove aplikacije bile jednostavne platforme za oglašavanje brodova, no s vremenom su se razvile u složene sustave koji omogućuju korisnicima potpunu kontrolu nad svim aspektima najma. Aplikacije poput Click&Boat i GetMyBoat omogućile su vlasnicima brodova da iznajmljuju svoja plovila direktno korisnicima, čime je charter postao dostupniji i raznovrsniji. Popularnost charter aplikacija značajno je porasla posljednjih godina, zahvaljujući rastu broja korisnika pametnih telefona i globalnom trendu digitalizacije. Danas su ove aplikacije nezaobilazni alati u nautičkom turizmu.

Cilj ovog rada je pružiti pregled popularnih aplikacija za charter brodova, istražiti njihove ključne funkcionalnosti i korisničke prednosti, koje doprinose njihovom uspjehu te razmotriti mogućnosti za daljnji razvoj i poboljšanje korisničkog iskustva.

Rad je podijeljen na šest poglavlja. U prvom, uvodnom poglavlju opisan je predmet i cilj rada te struktura rada. U drugom poglavlju opisan je značaj djelatnosti chartera kroz pojam i pojavne oblike te najznačajnije trendove. Obilježja charter aplikacija opisana su u trećem poglavlju. Ovdje su navedene osnovne funkcionalnosti charter aplikacija, korisničko iskustvo te prednosti i nedostaci charter aplikacija. Primjeri popularnih charter aplikacija opisani su u četvrtom poglavlju rada kroz najvažnije značajke i funkcije. Potencijali i mogućnosti charter aplikacija u budućnosti opisane su u petom poglavlju rada. U šestom, završnom poglavlju iznesena su zaključna razmatranja.

2. ZNAČAJ DJELATNOSTI CHARTERA

Nautički turizam je poseban oblik turizma koji obuhvaća plovidbu i boravak turista u vlastitom ili tuđem plovilu te različite nautičke aktivnosti u turističke svrhe i radi razonode. Sudionici ove vrste turizma nazivaju se nautički turisti ili nautičari [19]. Nautički turizam obuhvaća širok spektar aktivnosti vezane uz plovidbu pa se nametnulo i više kriterija po kojima se nautički turizam može podijeliti na određene podvrste [5]. Nautički turizam obuhvaća upravljanje lukama nautičkog turizma, kruzing i charter djelatnost [9]. Osnovna podjela nautičkog prometa može se izvršiti prema vodenim površinama na kojima se promet odvija. U tom kontekstu može se govoriti o pomorskom, jezerskom i riječnom nautičkom turizmu. Prema veličini plovidbe nautički turizam može se odvijati na velikim ili malim plovilima. Brodski nautički turizam obuhvaća brodove za kružna putovanja, putničke brodove, mega jahte i sl. Mali nautički turizam obuhvaća jahte do 12 metara, jedrilice, glisere, čamce i slična plovila. Prema vlasništvu plovila nautički turizam može se odvijati u vlastitom plovilu ili u plovilu unajmljenom na određeno vrijeme, tzv. charter [10] [12].

2.1. Pojam i razvoj djelatnosti chartera

Charter je, u suštini, brodarski i zrakoplovni ugovor o prijevozu pri kojem je predmet ugovora i brodski i zrakoplovni prostor [19]. Charter djelatnost predstavlja ključnu komponentu nautičkog turizma kroz usluge najma različitih vrsta plovila, uključujući jedrilice, motorne čamce, katamarane, jahte i druga plovila za rekreativne i turističke svrhe [11]. Uslugu chartera u nautičkom turizmu mogu obavljati fizičke i pravne osobe uz uvjete koji su propisani zakonom. Tvrtka može iznajmljivati vlastita plovila ili plovila u vlasništvu drugih fizičkih i pravnih osoba, što se naziva charter management [9].

Iznajmljivanje brodova nije novijeg datuma. Kroz čitavu povijest ljudi su iznajmljivali i unajmljivali plovila za prijevoz robe i putnika. Ovo je bilo rani oblik komercijalnog chartera, posebno u lukama s visokom trgovačkom aktivnošću. U 19. stoljeću pojavljuju se posrednici između brodovlasnika i unajmljivača, koji nastoje olakšati proces pronalaženja prikladnih plovila za određeni teret i pregovaranje o uvjetima najma. Ovaj je razvoj racionalizirao industriju i poboljšao učinkovitost [15]. Pojam chartera prvi se put spominje u Nizozemskoj tridesetih godina 20. stoljeća, nakon čega se nastavio širiti Europom, a zatim i na području SAD-a [9].

Nakon Drugog svjetskog rata, usporedno s razvojem turizma, počeo se razvijati rekreativni charter. Ljudi su sve više tražili jedinstvene načine provođenja odmora, a more je postalo popularna destinacija [15]. Charter kao segment nautičkog turizma prvo se pojavljuje na Francuskoj rivijeri 1955. godine. Na području SAD-a 1967. godine u New Jersey-u Jack Von Ost osnovao je Caribbean Sailing Yachts (CSY). Von Ost je počeo raditi na stvaranju flote sličnih brodova opremljenih standardnim značajkama. Dvije godine kasnije Charlie i Ginny Cary osnivaju tvrtku The Moorings koja posluje i danas [15].

U narednim godinama osnivaju se mnoge charter tvrtke koje su nudile organizirane plovidbene ture s iskusnim skiperima. To je dovelo do popularizacije nautičkog turizma među širim slojevima društva. Poslovanje charter tvrtki počinje se širiti na područje Kariba, južnog Pacifika i Mediterana. Osamdesetih godina 20. stoljeća luksuzne jahte postale su statusni simbol te se osnivaju tvrtke koje svoje poslovanje baziraju upravo na iznajmljivanju takvih plovila [15]. Danas je Dream Yacht Charter je globalni lider, specijaliziran za upravljanje charterima. Osnovana 2000. godine sa sjedištem u Marylandu, SAD, tvrtka je poznata po svojoj pionirskoj ulozi u pružanju besprijekornih chartera, stručnog vodstva i prilagođenih rješenja [6]. Neki od istaknutih charter tvrtki danas su Beneteau, Sunseeker International, Camper & Nicholsons International, Sunsail Worldwide Sailing, i ranije spomenuti The Moorings Limited.

Europa je trenutno vodeće tržište chartera. Zemlje poput Grčke, Hrvatske i Turske, koje su među najpopularnijim turističkim odredištima, drže većinu regionalnog udjela u prihodima. Azija i Pacifik su trenutno najbrže rastuća regija zahvaljujući porastu životnog standarda [6].

2.2. Vrste chartera

Plovila za charter mogu biti u privatnom vlasništvu ili u vlasništvu tvrtki. Specifičnost charter tvrtki je u tome što formiraju i održavaju flote plovila te komercijalno upravljaju tim flotama, uključujući njihovo tehničko održavanje i komercijalno korištenje svojih kapaciteta. Uz charter tvrtke, koje upravljaju charter kapacitetima, veliki značaj za komercijalni aspekt funkcioniranja charter djelatnosti imaju i tvrtke koje popunjavaju te kapacitete. Obično su to specijalizirane agencije koje krajnjim kupcima nude rezervacije jahti, tzv. charter agenti. Većina najma charter plovila odvija se posredstvom takvih specijaliziranih agencija, od kojih su veliki broj online agencije, odnosno agencije s digitalnim poslovnim modelom [22].

S vremenom se razvilo više vrsta chartera. Svaka vrsta nudi različitu razinu usluge, slobode i odgovornosti, prilagođavajući se različitim potrebama i iskustvima korisnika. Korisnici na raspolaganju imaju čitav niz usluga koje mogu odabrati za svoje nautičko iskustvo. Razina kvalifikacije ili iskustva može diktirati vrstu iznajmljenog plovila i područje krstarenja. Mnoge zemlje zahtijevaju da skiperi imaju plovidbenu kvalifikaciju, a neke zahtijevaju da barem jedan član posade ima iskustvo [20].

Bareboat charter podrazumijeva najam plovila na određeno vrijeme, ali bez posade ili bilo kakvog oblika opskrbljivanja plovila. Klijent koji unajmljuje plovilo mora imati potvrdu da je sposoban upravljati njime te je odgovoran za plovidbu, planiranje rute i sve operativne zadatke [20]. Za različite oblike opskrbe, npr. gorivom, hranom i drugim potrepštinama koristi se nautička infrastruktura na obali. Ovakvu vrstu chartera najčešće koriste iskusni nautičari s odgovarajućim licencama i navigacijskim vještinama. Provisioned charter podrazumijeva najam plovila uz opskrbu gorivom i namirnicama [19] [15]. Ovakva vrsta chartera bila je najzastupljenija u 2023. zbog visoke razine autonomije koju nudi nautičarima, pojedincima ili grupama u usporedbi s brodovima s posadom [6].

Skippered Charter podrazumijeva najam plovila s profesionalnim kapetanom (skiperom) koji upravlja brodom tijekom čitavog trajanja putovanja. Charter sa skiperom često je jedina opcija na većim, bržim ili složenijim plovilima, posebno na motornim čamcima [20]. Ova opcija je idealna za one koji žele uživati u plovidbi bez brige o navigaciji, upravljanju brodom i svim tehničkim aspektima, ili za one koji nemaju potrebno iskustvo i dozvolu za samostalno upravljanje plovilom. Skipera obično osigurava charter tvrtka, iako klijenti mogu imati i vlastitog skipera. Skiperi su licencirani profesionalci s bogatim iskustvom u plovidbi i poznavanjem morskih putova, vjetrova i sigurnosnih pravila [19] [16].

Crewed charter podrazumijeva najam plovila zajedno s posadom koja može uključivati kapetana, kuhara, stjuarde i dodatno osoblje. Posada upravlja brodom i brine se o svim operativnim aspektima, dok gosti uživaju u nautičkom iskustvu. Charter s posadom osigurava profesionalnog skipera i posadu tako da prethodno iskustvo nije potrebno i postoje mogućnosti učenja. Prednost ove vrste chartera je potpuna usluga i prilagođeni itinerar. S druge strane, troškovi su znatno viši u usporedbi s bareboat charterom te je manje privatnosti zbog prisutnosti posade. Ovakvu vrstu chartera najčešće koriste klijenti koji nemaju iskustva u plovidbi [16]. Ova vrsta chartera doživljava značajan rast zbog sve veće potražnje za luksuznim iskustvom [20].

Čarteri s posadom pružaju visoku razinu personalizirane usluge. Posada je obučena da udovolji specifičnim preferencijama i zahtjevima unajmljivača, stvarajući prilagođeno i nezaboravno iskustvo. Od gurmanskih obroka do personaliziranih itinerera, posada je posvećena ispunjavanju očekivanja gostiju [6].

Cabin Charter podrazumijeva najam pojedinačne kabine na većem brodu ili jedrilici koja se dijeli s drugim putnicima. Ovaj oblik chartera koristi najčešće manje grupe koje žele iskusiti plovidbu, ali nemaju potrebu unajmiti cijelo plovilo [16].

Flotilla Charter podrazumijeva najam plovila unutar organizirane grupe plovila (flotile) koja plove zajedno pod vodstvom vodećeg broda. Svako plovilo može biti bareboat ili skippered, ovisno o želji klijenata. Vodeći brod je opremljen iskusnom posadom koja poznaje područje plovidbe i odgovorna je za planiranje rute [16]. Mnoge charter tvrtke nude edukacije za upravljanje brodom na flotili. Obuka obično traje između dva i šest dana, ovisno o prethodnom iskustvu i pruža poduku o upravljanju kormilarom, sidrenju, grebenu, općenitom jedrenju jahtom i navigaciji po liniji vidljivosti [20].

2.3. Trendovi u djelatnosti chartera

Nautički turizam bilježi jednu od najvećih stopa razvoja u turističkoj djelatnosti. Sve veći broj turista prepoznaje prednosti najma plovila kao alternativu klasičnim oblicima odmora. Mediteran, osobito Hrvatska, Grčka, Italija i Španjolska, prepoznat je kao najpopularnije odredište za nautičare, dok Karibi, jugoistočna Azija i Pacifik bilježe značajan rast. Sjedinjene Američke Države su također važno tržište, posebno u Floridi i Kaliforniji [1].

Tržište najma brodova ubrzano se razvija. Globalno tržište chartera doseglo je vrijednost od gotovo osam milijardi dolara u 2022. te će, prema procjenama, rasti 7,1% godišnje u idućih 10 godina [11]. Danas charter predstavlja vrlo unosan posao, s procjenom od 3 do 5 godina povrata uloženog kapitala. Preduvjet isplativosti ove djelatnosti je između ostalog prosječna popunjenost plovila od 16 do 20 tjedana. Struktura potražnje mijenja svakih 5 godina, u smislu tipa plovila, njegove veličine i razine opremljenosti [9].

Potražnja za charterom značajno je porasla u posljednjih nekoliko godina zahvaljujući rastućem turističkom sektoru, porastu raspoloživog dohotka i sklonosti ljudi rekreaciji i aktivnostima u slobodno vrijeme [6]. Trendovi u djelatnosti charter plovidbe značajno se razvijaju zbog promjena u potražnji, tehnologiji, ekološkim regulativama i preferencijama klijenata [11].

Tehnološki napredak omogućuje gradnju inovativnijih brodova s pametnim rješenjima, boljim upravljanjem resursima na brodu i naprednim navigacijskim sustavima. Pametni brodovi i autonomni sustavi postaju dio ponude u visokom segmentu tržišta [23]. Ugradnja ekološki prihvatljivih tehnologija, poput hibridnog ili električnog pogona, također privlači ekološki osviještene putnike [6]. Klijenti traže jedinstvena i personalizirana iskustva, uključujući prilagodljive itinerare, gurmansku hranu, profesionalne posade i tematske charter ture. Luksuzni segment tržišta fokusiran je na pružanje vrhunskog iskustva, što uključuje sve od wellnesa na moru do specijaliziranih avanturističkih ruta [11].

Danas se industrija turizma i ugostiteljstva ubrzano razvija i usvaja inovativne poslovne modele. Turizam je jedan od prvih sektora u procesu digitalne transformacije, jer je svojim karakteristikama vrlo pogodan za primjenu digitalnih tehnologija. Naime, turistički proizvod je nematerijalan i ne može se isprobati prije kupnje. Također, često postoji geografska udaljenost između kupca i proizvoda, te postoji opsežan skup informacija koje mogu biti korisne kupcima pri odabiru, planiranju, kupnja i korištenje turističkog proizvoda. Ove karakteristike čine turistički proizvod vrlo pogodnim za digitalizaciju i otvaraju prostor za brojne dodane vrijednosti koje se mogu ostvariti primjenom suvremenih digitalnih tehnologija [22].

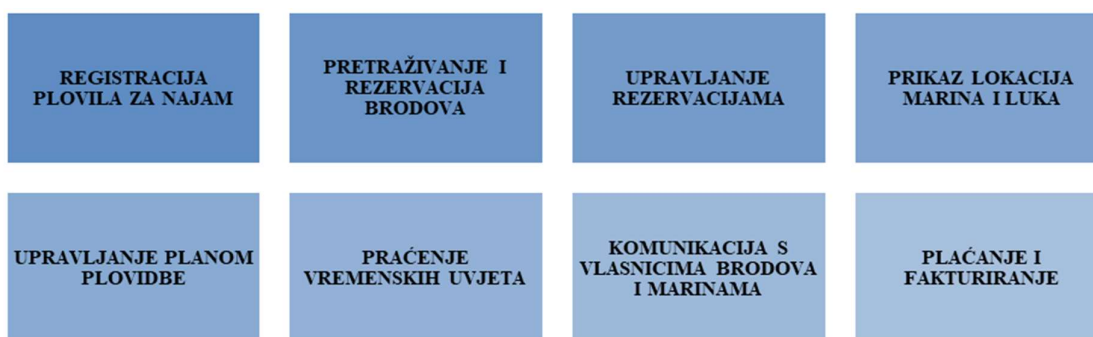
Kao odgovor na sve veću potražnju za pomorskim turizmom i sportovima na vodi, charter tvrtke olakšavaju praktičan pristup plovilima putem internetskih platformi i mobilnih aplikacija, pridonoseći očekivanom rastu tržišta u godinama koje dolaze [6]. Sve više kompanija prelazi na digitalne platforme koje olakšavaju proces najma plovila. Aplikacije i online platforme omogućuju jednostavno pretraživanje, rezervaciju i plaćanje, smanjujući potrebu za osobnim kontaktom i ubrzavajući cijeli proces. Automatizirani sustavi upravljanja rezervacijama, komunikacije i naplate postaju standard [22] [9].

3. OBILJEŽJA CHARTER APLIKACIJA

Prve aplikacije za charter brodova pojavile su se kao odgovor na potrebu za digitalizacijom i modernizacijom tradicionalnog procesa iznajmljivanja brodova, koji je do tada uglavnom bio vođen putem agencija ili direktnih kontakata između vlasnika brodova i klijenata. Charter aplikacije usmjerene su na dvije vrste korisnika. S jedne strane nalaze se korisnici koji žele iznajmiti svoje plovilo, dok se s druge strane nalaze korisnici koji traže plovilo za najam. Vodeći se tom činjenicom, charter aplikacije razvile su funkcionalnosti koje odgovaraju na potrebe i jednih i drugih.

3.1. Osnovne funkcionalnosti charter aplikacija

Charter aplikacije pružaju brojne funkcije, a neke od osnovnih funkcija koje su zajedničke većini aplikacija prikazane su na slici 1.

Slika 1. Funkcije charter aplikacija [18]

Funkcija registracije omogućava vlasnicima brodova da registriraju svoja plovila unutar platforme. Unose detaljne informacije kao što su tip broda, kapacitet, oprema, cijene, dostupnost, fotografije i pravila najma. Nakon unosa, plovilo je dostupno za pretraživanje i rezervaciju korisnicima [8].

Korisnici mogu pretraživati dostupne brodove prema kriterijima kao što su lokacija, tip broda, datum najma, cijena, veličina, broj kabina, itd. Rezervacija se obavlja unutar aplikacije, a korisnik može vidjeti detalje o brodu, dostupnost te uvjete najma prije donošenja odluke. Pretraživanje brodova treba biti lako s mogućnostima filtriranja prema različitim kriterijima kao što su vrsta plovila, cijena, veličina, kapacitet, oprema i lokacija. Brzi rezultati s relevantnim informacijama korisnicima štede vrijeme i olakšavaju donošenje odluka.

Charter aplikacije obično nude interaktivne karte koje prikazuju lokacije marina i luka. Korisnici mogu pregledavati dostupne resurse u određenoj marini, kao što su vezovi, servisi, opskrba gorivom i druge usluge. Karte su korisne i za planiranje rute. Aplikacija može omogućiti korisnicima da planiraju svoju rutu plovidbe, definirajući ključne točke kao što su destinacije, zaustavljanja, maršrute i vrijeme dolaska/odlaska. Neki sustavi čak nude navigacijske alate i savjete za optimizaciju putovanja, uzimajući u obzir vremenske uvjete i sigurnost. Integrirane vremenske prognoze i upozorenja korisnicima daju uvid u trenutne i nadolazeće vremenske uvjete na njihovoj ruti. To uključuje informacije o vjetru, temperaturi, valovima, vidljivosti i sličnim faktorima koji su bitni za sigurnu plovidbu.

Izravna komunikaciju između korisnika (najmoprimaca) i vlasnika brodova ili menadžera marina izuzetno je važna funkcija charter aplikacija. Korisnici mogu postavljati pitanja, dogovarati detalje najma, tražiti dodatne usluge ili prijavljivati probleme. Chat opcija, notifikacije i pozivi često su uključeni.

Aplikacija olakšava proces plaćanja najma broda putem integriranih platnih sustava. Korisnici mogu platiti putem kreditnih kartica ili drugih digitalnih načina plaćanja. Također, aplikacija automatski može generirati račune i može podržavati opcije plaćanja unaprijed, depozite ili obročnu otplatu.

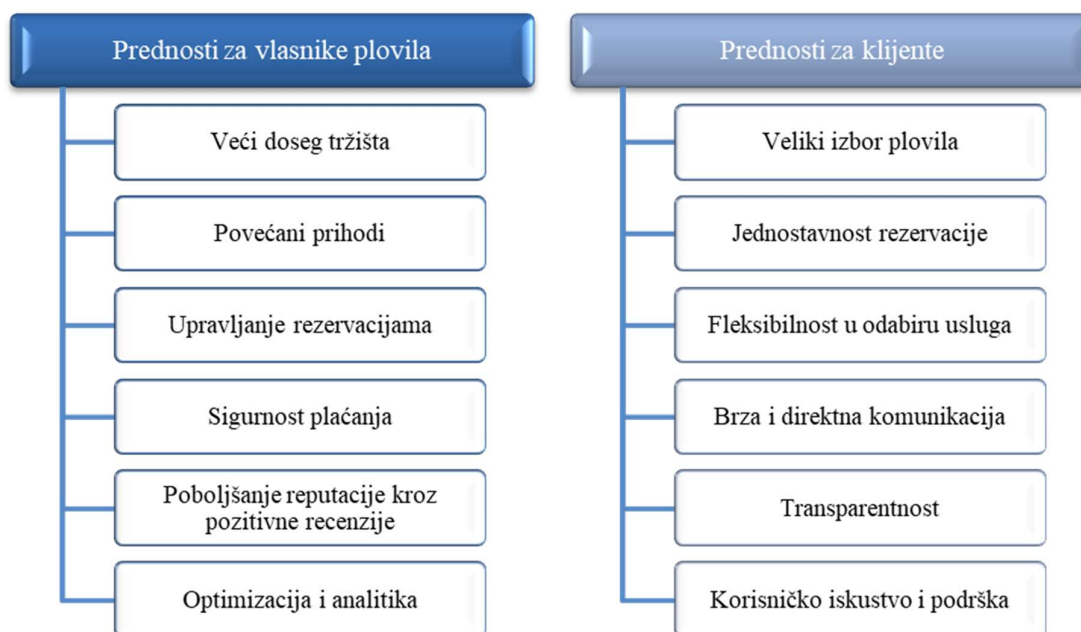
3.2. Korisničko iskustvo u charter aplikacijama

Korisničko iskustvo u charter aplikacijama ključno je za privlačenje i zadržavanje korisnika, jer aplikacija mora biti intuitivna, brza i prilagođena potrebama korisnika. Jednostavno i pregledno sučelje omogućava korisnicima lako snalaženje unutar aplikacije. Jasna navigacija, jednostavne ikone i razumljivi nazivi sekcija također su važni su za dobro korisničko iskustvo [18].

Rezervacija broda treba biti jednostavna i brza, uz jasno definirane korake. Minimalan broj klikova do konačne potvrde, uz prikaz svih relevantnih informacija poput cijena, dostupnosti i uvjeta najma, bitno je za zadovoljstvo korisnika. Budući da korisnici često pristupaju charter aplikacijama putem mobilnih uređaja, optimizacija za različite ekrane su također bitna za pozitivno korisničko iskustvo [18].

3.3. Prednosti i nedostaci korištenja charter aplikacija

Korištenje charter aplikacija nudi brojne prednosti kako za vlasnike plovila tako i za korisnike, što je prikazano na slici 2.

Slika 2. Prednosti korištenja charter aplikacija

Vlasnici plovila kroz aplikacije mogu dosegnuti širu publiku, uključujući domaće i međunarodne korisnike, što povećava šanse za popunjavanje raspoloživih termina. Aplikacije omogućuju vlasnicima da svoje plovilo iznajmljuju češće i s manje praznih perioda, što može značajno povećati njihov prihod. Fleksibilnost u postavljanju cijena prema sezoni ili potražnji također doprinosi boljoj zaradi. Aplikacije nude alate za praćenje rezervacija, kalendara i upravljanje dostupnošću, što pojednostavljuje cijeli proces, posebno za vlasnike s više plovila. Integrirani sustavi plaćanja osiguravaju sigurne transakcije i automatsku obradu uplate, smanjujući rizik od neplaćanja ili kasnih uplata. Pozitivne recenzije korisnika povećavaju vidljivost i kredibilitet plovila, što može privući više rezervacija i omogućiti vlasnicima da održe visoke standarde usluge. Mnoge aplikacije nude analitičke alate koji pomažu vlasnicima da prate trendove, analiziraju popunjenost i optimiziraju cijene kako bi maksimalizirali prihod. Aplikacije često nude korisničku podršku i opcije osiguranja koje štite vlasnike u slučaju štete na plovilu, otkazivanja ili drugih nepredviđenih situacija.

Za korisnike, charter aplikacije također nude brojne pogodnosti koje čine cijelo iskustvo plovidbe sigurnijim i ugodnijim. Korisnici mogu jednostavno pretraživati dostupna plovila, uspoređivati cijene, čitati recenzije i rezervirati plovilo u nekoliko koraka, bez potrebe za posrednicima ili dugim procesima. Aplikacije nude širok raspon plovila, od jedrilica do luksuznih jahti, što omogućava korisnicima da odaberu brod koji najbolje odgovara njihovim potrebama, budžetu i željenom iskustvu. Korisnici imaju pristup recenzijama, ocjenama i detaljnim informacijama o plovilima, što im omogućava da donesu informirane odluke. Sigurni sustavi plaćanja i jamstva također povećavaju povjerenje u transakcije. Mnoge aplikacije nude 24/7 korisničku podršku i pomoć u slučaju problema, čime se povećava sigurnost i pouzdanost tijekom putovanja.

Iako charter aplikacije donose brojne prednosti, postoje i određeni nedostaci i izazovi s kojima se korisnici susreću. Charter aplikacije često zahtijevaju redovito održavanje, ažuriranje i prilagodbu novim tehnološkim standardima. Uvođenje novih funkcionalnosti, ispravljanje softverskih nedostataka i održavanje visoke razine sigurnosti može biti skupo i zahtjevno. Ako platforma nije dobro održavana, korisnici se mogu susresti s tehničkim problemima poput sporih reakcija, pada sustava ili nefunkcionalnosti određenih značajki. Nadalje, kao i sve digitalne platforme koje uključuju online plaćanja i pohranu osjetljivih podataka, charter aplikacije podložne su kibernetičkim napadima i zloupotrebama. Slaba zaštita može dovesti do curenja osobnih podataka, problema s plaćanjem ili ugrožavanja povjerljivih informacija. Kako su charter aplikacije bazirane na digitalnim platformama, one ovise o stabilnoj internet vezi. Na udaljenim lokacijama ili tijekom plovidbe, korisnici mogu imati poteškoća s pristupom aplikaciji zbog slabog signala, što može ograničiti njihovu funkcionalnost.

4. PRIMJERI POPULARNIH CHARTER APLIKACIJA

Razvojem interneta i digitalnih platformi, proces rezervacije brodova postao je dostupniji i jednostavniji. Prve online platforme za najam brodova omogućile su korisnicima da pretražuju, uspoređuju i rezerviraju plovila putem web stranica, a kasnije i putem aplikacija. Ova softverska rješenja za najam plovila nude širok raspon značajki. Danas postoji velik broj platformi koje su specijalizirane za charter, koje omogućuju nautičko iskustvo i onima koji nemaju vlastiti brod, što potiče rast nautičkog turizma među turistima koji žele povremeno iskusiti plovidbu. U ovom radu opisane su značajke aplikacija Click&Boat, Get My Boat, Charter Manager, My Boat2 i Yacht Life.

4.1. Click&Boat

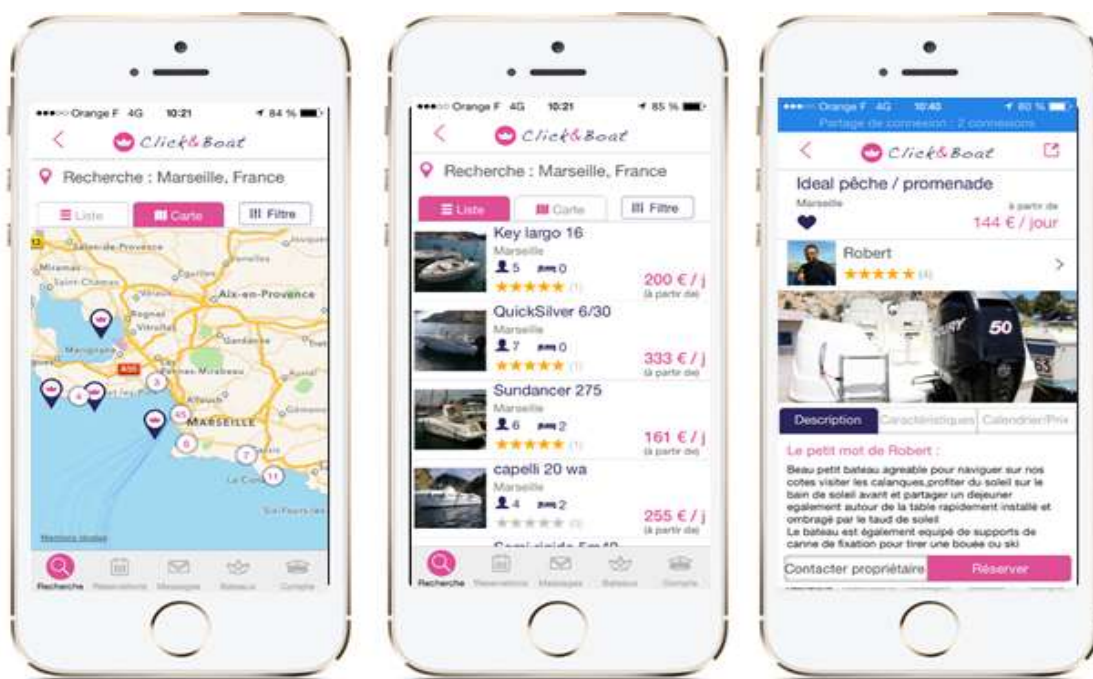
Platforma za najam jahti, Click&Boat, osnovana je 2013. godine sa sjedištem u Francuskoj. Osnovna svrha platforme je povezivanje vlasnika plovila s pojedincima zainteresiranima za iznajmljivanje plovila [11]. Osnivači platforme Click&Boat, Edouard Gorioux i Jérémy Bismuth, došli su do spoznaje da većina brodova predstavlja veliki trošak njihovim vlasnicima jer se koriste u prosjeku 10 dana godišnje. Troškovi održavanja nerijetko dosežu i 10% vrijednosti plovila na godinu. Namjera im je stoga bila razraditi web aplikaciju koja će zainteresiranim nautičarima ponuditi najam plovila po vlastitom izboru direktno od vlasnika. U prve dvije godine poslovanja, aplikacija je zabilježila veliki uspjeha u poslovanju u Francuskoj te je donijela vlasnicima brodova zaradu veću od dva milijuna eura [13].

Slika 3. Logo Click&Boat [3]

S vremenom je Click&Boat postao najveći servis za iznajmljivanje plovila u Europi, nakon preuzimanjem glavnih konkurenata u Francuskoj (Sailsharing 2016., Oceans Evasion 2019.), Njemačkoj (Scansail 2020.) i Španjolskoj (Nautal 2020.). Danas posluje u više od 50 zemalja i 600 destinacija [11]. Danas je na platformi registrirano više od milijun članova i oko 55 000 brodova [4].

Aplikacija omogućava vlasnicima brodova da sami upravljaju postojećim rezervacijama, a klijentima koji žele unajmiti brod olakšava potragu za željenim brodom. Vlasnici plovila registriraju se na platformi i nude svoja plovila za najam, postavljajući njihove cijene, uvjete i dostupnost. Platforma nudi širok raspon mogućnosti iznajmljivanja s opcijama koje se prilagođavaju korisnikovim potrebama, omogućujući im da odaberu brodove u različitim marinama [11]. Registracija plovila se obavlja pomoću formulara koji sadrži podatke o brodu, fotografije i opis. Nakon što Click&Boat provjeri oglas, ako je sve u skladu s pravilima platforme, objavljuje ga na svojoj stranici. Svaka osoba koja želi unajmiti brod također mora biti registrirana na platformi s popunjenim profilom u kojem navodi osobne podatke, nautičko iskustvo i druge relevantne podatke. Registracija na platformu i objavljivanje oglasa je besplatno kako za vlasnike tako i za unajmljivače. Za svaki realizirani charter preko platforme Click&Boat naplaćuje posredničku proviziju od 13,5% [13].

Slika 4. Aplikacija Click&Boat [3]

Aplikacija nudi veliki izbor plovila, od manjih čamaca do luksuznih jahti, na različitim lokacijama širom svijeta. Ovo omogućuje korisnicima da pronađu plovilo koje odgovara njihovim potrebama i budžetu. Zainteresirani pojedinac koji želi unajmiti brod u aplikaciji Click&Boat u tražilici upisuje svoju polazišnu luku i datum kada želi ploviti. Platforma mu potom prikaže popis svih dostupnih brodova koji odgovaraju njegovom zahtjevu. Korisnici mogu pregledati recenzije, ocjene i fotografije plovila, što pomaže u donošenju informirane odluke. Također, cijene su jasno prikazane, uključujući dodatne troškove, poput goriva ili skipera. Brodovi se mogu unajmiti u različitom vremenskom periodu od nekoliko sati do nekoliko tjedana.

Klijent odabire brod koji ga zanima, nakon čega se direktno obraća vlasniku. Ako se zahtjev za najam prihvati, unajmljivač može odmah rezervirati brod putem aplikacije i putem internetskog bankarstva platiti najamninu. Aplikacija omogućuje direktnu komunikaciju između vlasnika broda i korisnika, što olakšava dogovor oko detalja i postavljanje dodatnih pitanja. Aplikacija nudi osiguranje i zaštitu korisnicima u slučaju nepredviđenih okolnosti, što povećava osjećaj sigurnosti prilikom iznajmljivanja plovila [4] [13].

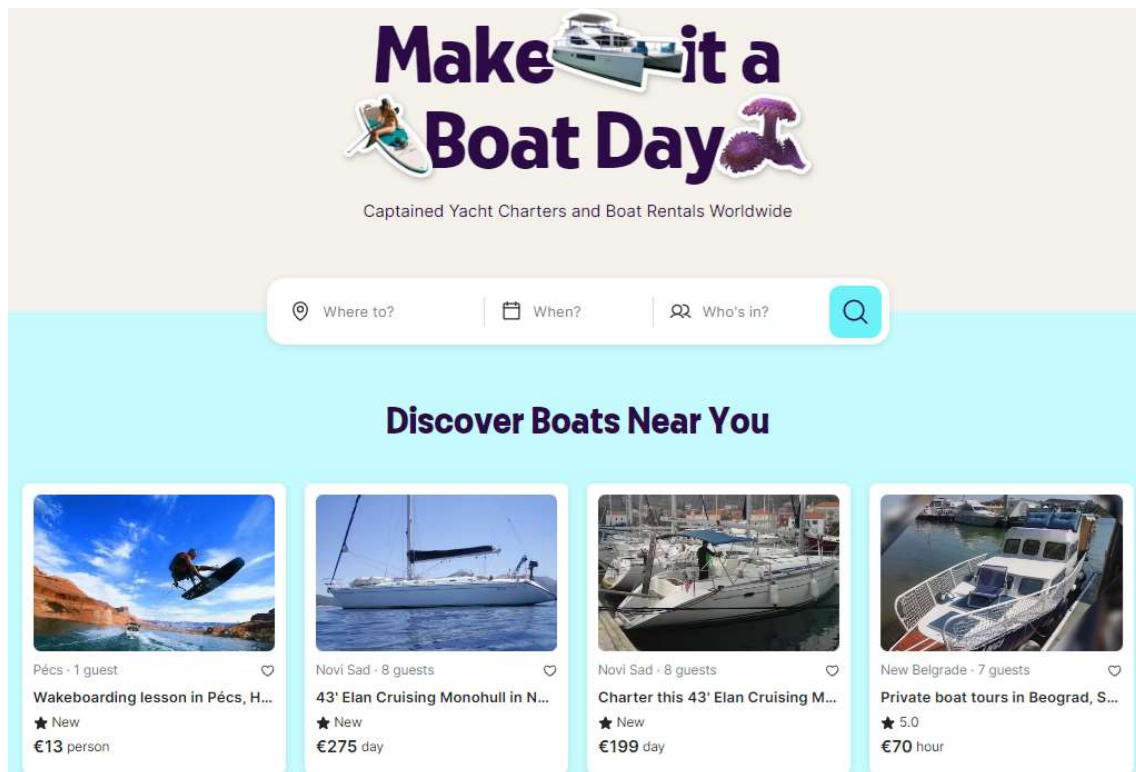
Nakon završetka plovidbe i vraćanja broda, vlasnik plovila i unajmljivač imaju priliku ocijeniti drugu stranu. Mogućnost ocjenjivanja razine usluge odnosno klijenta s obje strane omogućava sigurnost i vlasniku plovila i klijentu. Recenzije omogućavaju kontinuirano praćenje kvalitete brodova koji se iznajmljuju i uklanjanje onih koji su u lošem stanju. S druge strane recenzije omogućavaju uvid u kvalitete klijenata koji unajmljuju brod te uklanjanje onih koji su neodgovorni u upravljanju brodom [13].

Click&Boat aplikacija nudi značajnu fleksibilnost, jednostavnost i pristupačnost u najmu plovila, s velikim izborom i brojnim mogućnostima. Vlasnicima broda pružaju se mnoge informacije i savjeti kako poboljšati uslugu, a korisnicima kako iskoristiti sve potencijale za kvalitetan odmor. Ipak, korisnici trebaju biti oprezni s obzirom na varijacije u kvaliteti plovila, dodatne troškove i mogućnosti nesporazuma. Za optimalno iskustvo, važno je pažljivo proučiti ponudu, komunicirati s vlasnicima i provjeriti sve uvjete prije same rezervacije.

Web platforma Click&Boat ima oko 500 000 recenzija korisnika koji su u prosjeku dali vrlo visoku ocjenu 4,9/5. Mobilna aplikacija na platformi Google Play ima ocjenu 4/5. Niže ocjene vezane su uglavnom za tehničke poteškoće kod korištenja aplikacija.

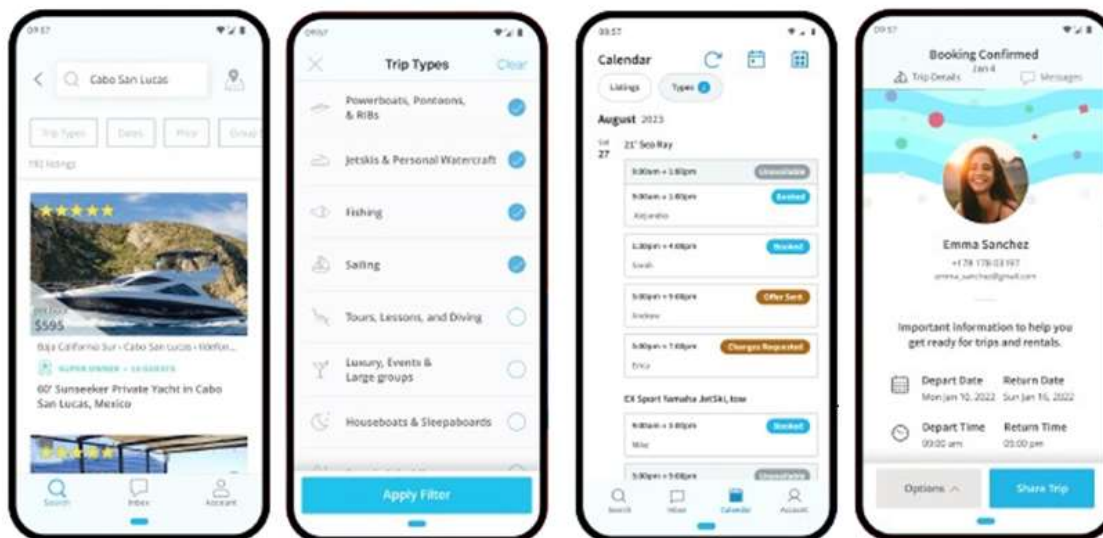
4.2. Get My Boat

Get My Boat je aplikacija koja funkcioniра kao platforma za iznajmljivanje čamaca, brodova i drugih plovila diljem svijeta. Osnovan je u San Franciscu 2013. godine s ciljem povezivanja ljudi koji posjeduju plovila s onima koji ih žele iznajmiti, bilo za krstarenje, ribolov, jedrenje ili samo uživanje na vodi. Get My Boat nudi najveći svjetski izbor najma brodova, uključujući jeftine opcije, vodene skutere, pontonske brodove i vrhunske chartere s besprijekornom uslugom. Nudi više od 150.000 usluga na 9.300 odredišta u 184 zemlje.

Slika 5. Web stranica Get My Boat [7]

Proces rezervacije je jednostavan, a platforma omogućava komunikaciju između vlasnika i iznajmljivača radi dogovora o detaljima. Moguće je iznajmiti plovilo na nekoliko sati, čitav dan ili čak duže, u zavisnosti od potreba korisnika. Aplikacija nudi opcije kako za samostalnu vožnju, tako i za iznajmljivanje sa profesionalnim kapetanom. Korisnici mogu vidjeti ocjene i recenzije prethodnih iznajmljivača prije nego što se odluče za određeno plovilo.

Slika 6. Aplikacija Get My Boat

Korisnici unose željenu lokaciju, datume i vrstu plovila. Platforma prikazuje dostupna plovila, zajedno s cijenama, slikama i detaljima. Nakon odabira plovila, rezervacija se može obaviti direktno kroz aplikaciju, a plaćanje se vrši putem sigurne platforme. Nakon potvrde, korisnici dobivaju sve potrebne informacije za preuzimanje plovila i mogu uživati u svom iskustvu.

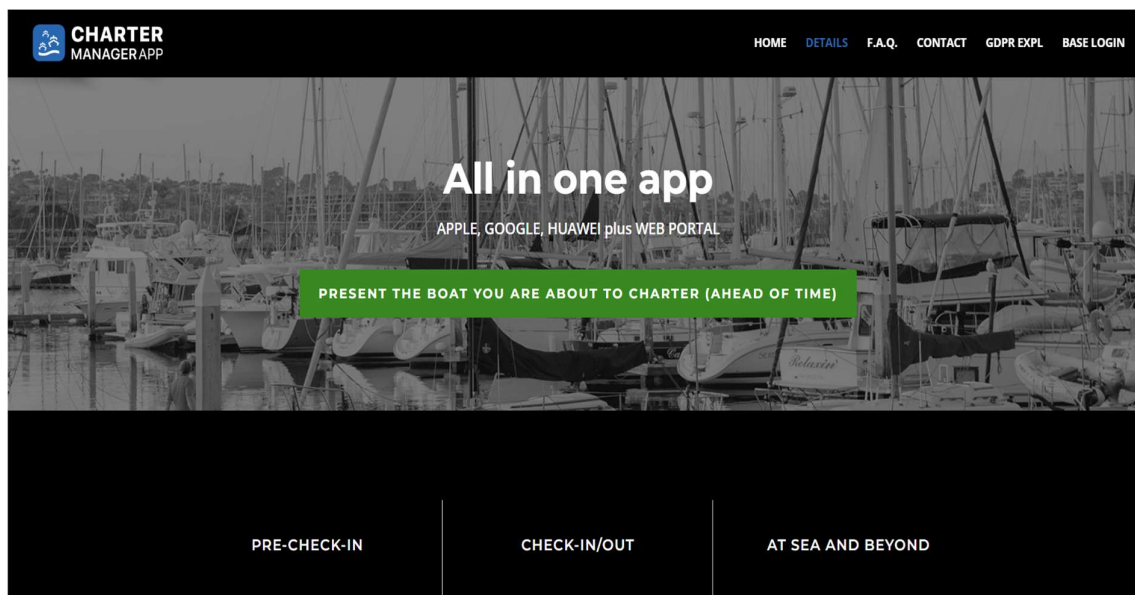
Najveća prednost ove aplikacije je veliki izbor s opcijama za različite budžete te fleksibilne mogućnosti koje odgovaraju različitim potrebama i razinama vještina. Ono što je Get My Boat malo drugačiji od ostalih web-mjesta jest to što ne pruža nikakvo osiguranje za vaše plovilo, iako vlasnike može uputiti na osiguravatelje komercijalne odgovornosti s kojima vlasnici mogu zasebno sklopiti ugovor. Stranica dopušta vlasnicima da postavе tzv. sigurnosni dodatak kako bi zaštitili svoje plovilo od manjih oštećenja. Ovo funkcionira poput zadržavanja kreditne kartice.

Sama aplikacija ima veliki broj pozitivnih recenzija i visoku ocjenu 4,8/5 od strane tisuća korisnika.

4.3. Charter Manager

Charter Manager je platforma dizajnirana za efikasno upravljanje poslovanjem povezanim sa iznajmljivanjem plovila. Sjedište tvrtke je u Sloveniji, a poslovnice ima, osim u Sloveniji, u Hrvatskoj u Šibeniku i na Floridi.

Aplikacija Charter Manager je dostupna putem web sučelja te na iOS i Android platformama. Dostupna je svim charter tvrtkama besplatno prijavljivanjem s njihovim ID-om i lozinkom dobivenim od ManagerApp-a ili NauSYS-a.

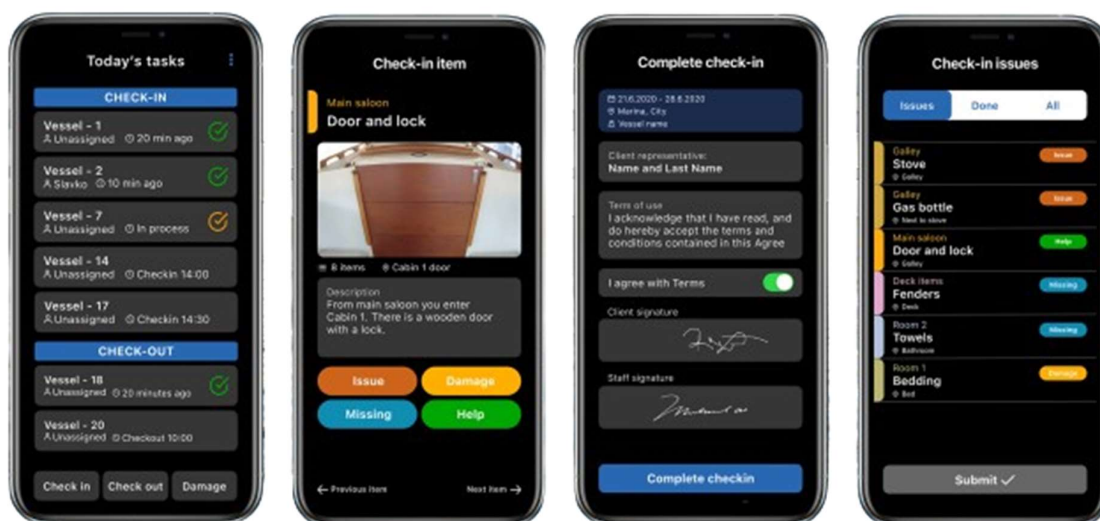
Slika 7. Web sučelje Charter Manager App [2]

Charter Manager aplikacija automatizira mnoge aspekte upravljanja charterima, čineći proces organizacije lakšim i efikasnijim. Dvije osnovne funkcije aplikacije su priprema klijenta za razdoblje najma te brza i sigurna procedura prijave i odjave.

Aplikacija omogućava pregled svih rezervacija na jednom mjestu, uključujući podatke o klijentima, datumima najma, trajanju čartera i uvjetima plaćanja, šalje obavijesti o nadolazećim rezervacijama, rokovima plaćanja, potrebama usluga plovila i drugim važnim informacijama. Također, aplikacija pruža sve podatke o plovilu, inventaru na plovilu i video briefing plovila.

Za tvrtke koje posjeduju više plovila, aplikacija omogućuje jednostavno praćenje stanja svih plovila, njihove rezervacije, zakazivanje servisa i dostupnost. Integrirani alati za financijski nadzor omogućuju praćenje troškova, prihoda, fakturiranje, kao i generiranje financijskih izvješća.

Digitalno upravljanje dokumentima omogućava skladištenje ugovora, licenci, osiguranja i drugih važnih dokumenata na jednom mjestu, sa lakim pristupom kad god je potrebno. Sve dozvole i obrasci nalaze se na jednom mjestu.

Slika 8. Funkcije Charter Manager App [2]

Posebna značajka aplikacije su izvješćaji o šteti na plovilu i pregled svih kvarova koje je potrebno popraviti. Aplikacija nudi integrirane alate za praćenje tehničkog stanja plovila, održavanje i logistiku, čime pomaže vlasnicima da osiguraju da su njihova plovila uvijek u optimalnom stanju za iznajmljivanje. Ovo uključuje podsjetnike za održavanje, automatske prijave problema i povratne informacije od korisnika.

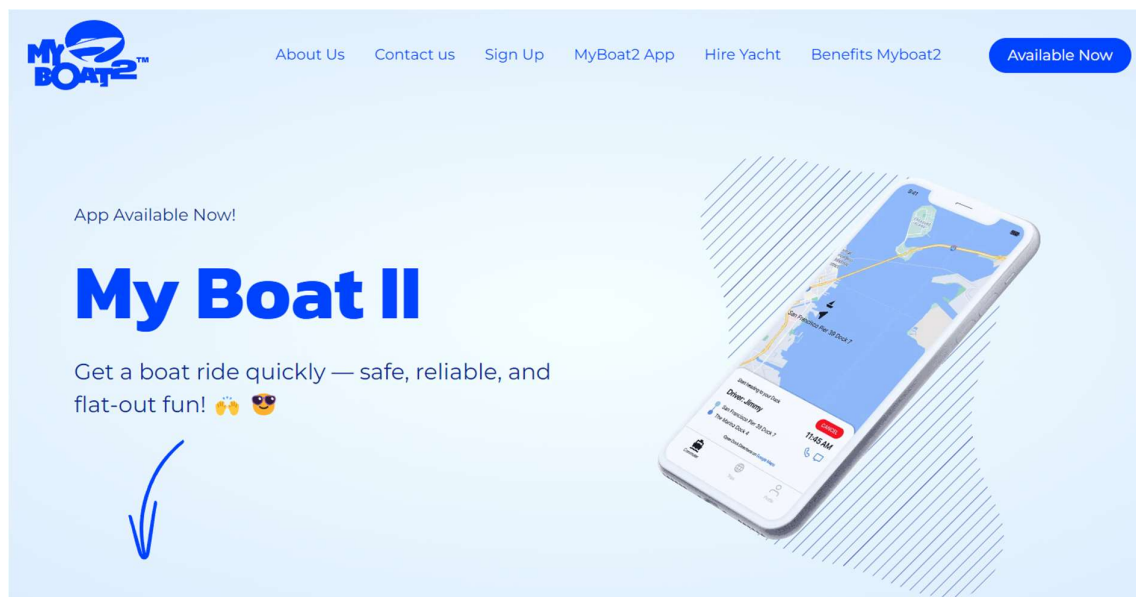
Popis popravaka koji je dostupan u aplikaciji rijetko nudi nekoliko tvrtki za iznajmljivanje jahti. Pregled detaljno opisanih vrsta popravaka i održavanja te izvedenih radova s ukupnim trajanjem popravka dostupan je na aplikaciji. Na taj način vlasnik broda ima nadzor nad svim detaljima, počevši od nadzora skipera do značajnog održavanja po potrebi. Moguće je vidjeti, primjerice, sve pripreme i popravke za zimsku sezonu zajedno s detaljno opisanim godišnjim paketom radova.

Za pristup funkcijama aplikacije korisnik upisuje rezervacijski broj (ID rezervacije), primljen prilikom rezervacije, odnosno generira QR kod koji dobije na e-mail ili pristupa putem poveznice koju primi prilikom NauSYS rezervacije. Nakon uspješne integracije klijent ima pristup svim podacima o rezervaciji, plovilu, check-in listu, module s uputama te ostali korisni materijal kao što su rute, mape i dr. Još jedna mogućnost aplikacije je da u svakom trenutku pokazuje gdje se nalazi plovilo i omogućuje praćenja trenutne pozicije plovila na karti.

Velika prednost aplikacije je što radi i izvan mreže i podatke sprema u tzv. oblak. Na taj način korisnik može pristupiti svim informacijama. Kad je ponovno dostupna mreža pokreće se automatska sinkronizacija i ažuriranja podataka.

4.4. My Boat2

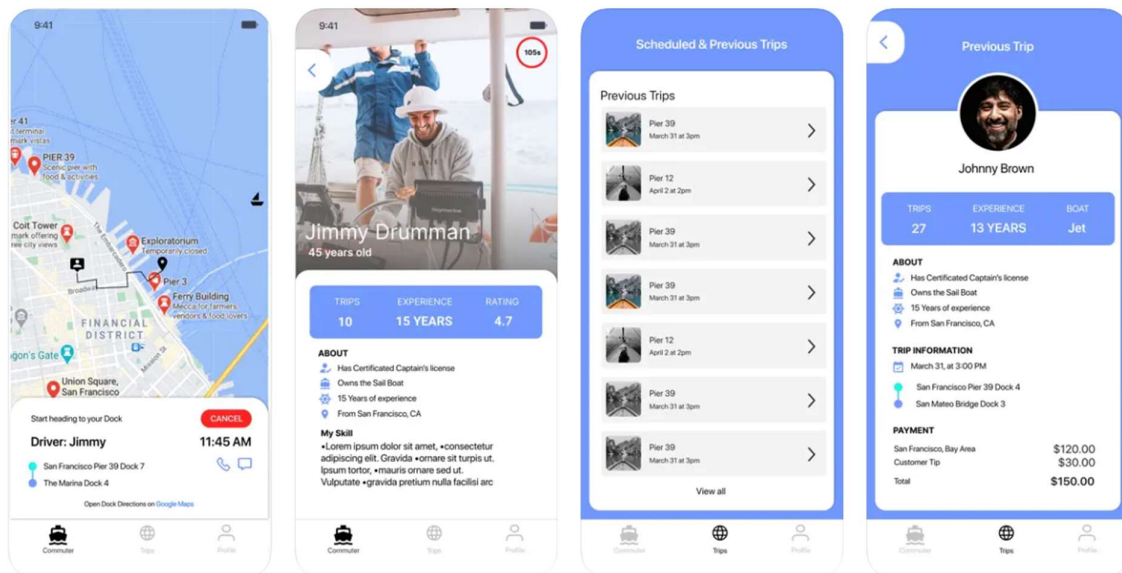
Aplikacija MyBoat2 predstavlja digitalno rješenje specifično razvijeno za industriju chartera. Njena svrha je olakšati upravljanje plovilima i proces rezervacije kako za vlasnike plovila, tako i za korisnike koji žele unajmiti brodove.

Slika 9. Web sučelje My Boat2 [7]

Web stranica My Boat2 nedavno je ažurirana i sve funkcije nisu dostupne. Aplikacija je dostupna na iOS platformi dok ona za uređaje s android operativnim sustavom trenutno nije u funkciji.

Aplikacija je dizajnirana s naglaskom na jednostavno i intuitivno korisničko sučelje, omogućujući korisnicima da brzo pretražuju plovila, uspoređuju opcije i izvrše rezervacije u nekoliko koraka. Također, uključuje podršku za korisnike kroz chat, obavijesti o rezervacijama i mogućnost prilagodbe itinerara.

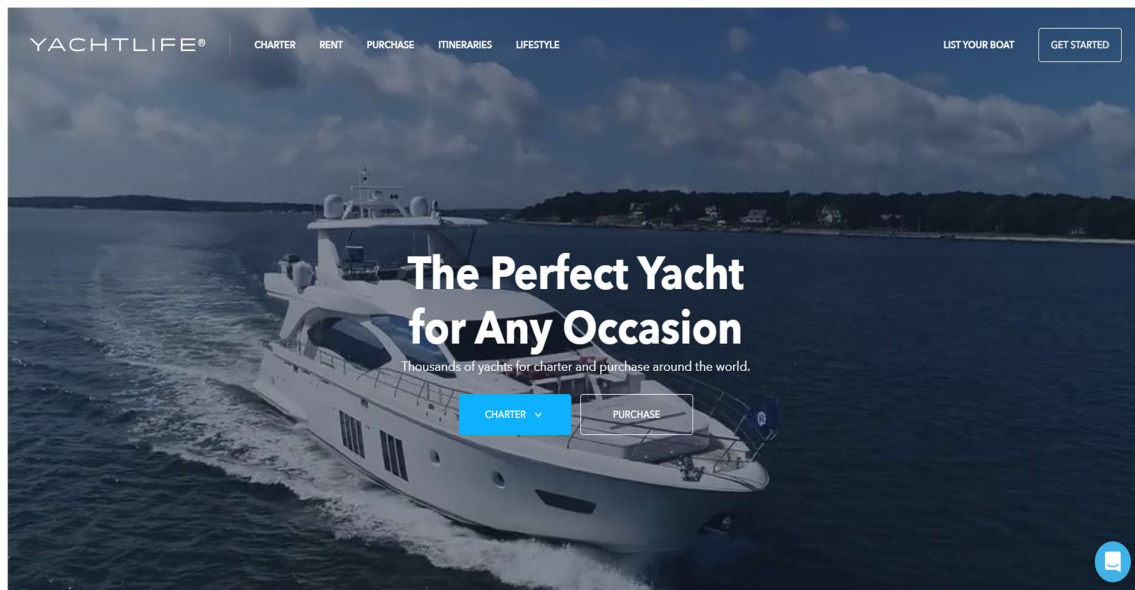

Slika 10. Funkcije My Boat2 aplikacije

4.5. Yacht Life

Sve veće globalno bogatstvo, potaknulo je potražnju za luksuznim iskustvima pa tako i za luksuznim charterom. Ovi se proizvodi smatraju vrhunskim i ekskluzivnim oblikom putovanja, privlačeći one koji traže vrhunska i personalizirana iskustva u slobodno vrijeme.

Yacht Life je prva brokerska kuća za jahte koja klijentima omogućuje iznajmljivanje jahti izravno sa svoje mobilne aplikacije ili web stranice. Osnivači tvrtke su Nick Cardoza i Patrick Curley, a sjedište je u SAD-u. Nakon što je VanDutch, jedan od vodećih svjetskih brendova luksuznih jahti, kupio udio u tvrtki, proširili su svoje poslovanje i mrežu partnera luksuznih marki.

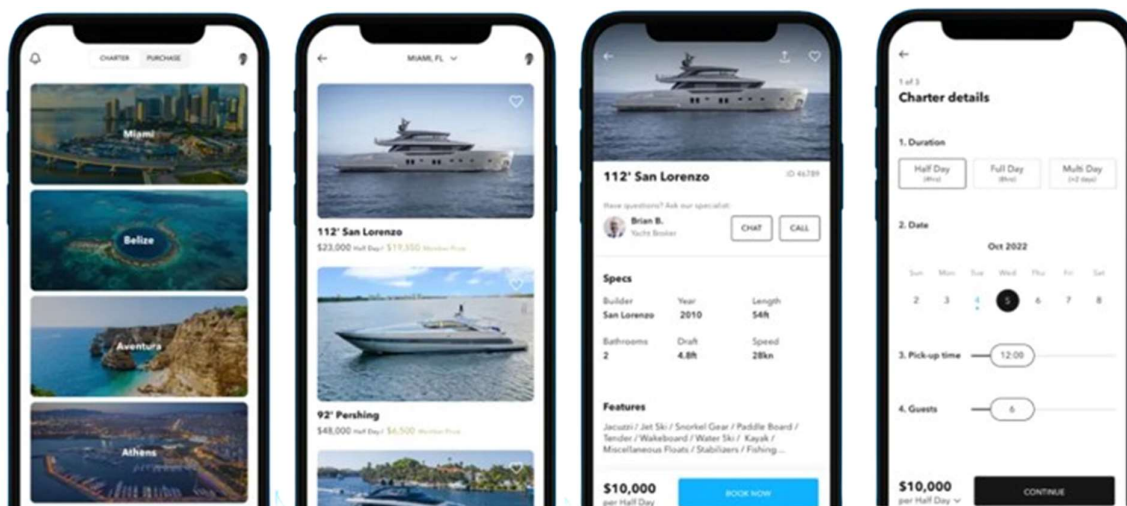
Slika 11. Web stranica Yacht Life [21]

Platforma Yacht Life korisnicima omogućuje jednostavno iznajmljivanje luksuznih jahti diljem svijeta. Zamišljena kao platforma za luksuzna putovanja, Yacht Life korisnicima pruža mogućnost rezervacije jahti na raznim destinacijama, od Mediterana do Kariba. Posluju u 25 zemalja i imaju flotu s više od 1300 luksuznih jahti. Jahte opremljene profesionalnom posadom mogu se pohvaliti raskošnim sadržajima, što ih čini prikladnima i za korporativnu i za slobodno vrijeme. Ova plovila pružaju besprijekorno luksuzno iskustvo, pridržavajući se najviših standarda udobnosti [21].

Luksuzne jahte mogu se iznajmiti na nekoliko sati ili tjedno. Osim iznajmljivanja, Yacht Life bavi se i prodajom luksuznih jahti. Potencijalnim kupcima nudi mogućnost probe prije kupnje kako bi se uvjerali da im plovilo u potpunosti odgovara. Nakon kupnje, svaki korisnik ima mogućnost i dalje iznajmljivati svoju jahtu drugim korisnicima putem Yacht Life platforme.

Yacht Life je dostupna putem web sučelja te na iOS i Android platformama. Korištenje web stranice ili aplikacije ne naplaćuje se. Aplikacija je namijenjena kako pojedincima i tvrtkama, bilo da se radi o jednodnevnom izletu ili višednevnom krstarenju. Na aplikaciji su dostupne luksuzne jahte različitih veličina i stilova, koje se mogu rezervirati za razne događaje kao što su proslave, korporativna događanja ili opušajući odmor.

Yacht Life prikazuje cijene unaprijed, uključujući dodatne troškove poput goriva, posade i napojnica, čineći korisnicima planiranje putovanja jednostavnijim. Često je Yacht Life jeftiniji od konkurenata za 10-15%. Kada je riječ o tisućama dolara, ovo je značajna ušteda za potpuno isti brod i potpuno istu posadu. Uz aplikaciju dolazi i mogućnost angažiranja personaliziranih usluga poput profesionalnih skipera, osoblja i drugih pogodnosti koje pružaju ekskluzivan doživljaj.

Slika 12. Aplikacija Yacht Life

Korisnici mogu preuzeti aplikaciju, pregledati dostupne jahte, odabrati datum i destinaciju, a zatim rezervirati plovilo. Yacht Life nudi sveobuhvatnu podršku, uključujući savjete i asistenciju pri planiranju putovanja. Proces rezervacije je optimiziran, što korisnicima omogućuje jednostavno pronalaženje i rezerviranje jahti prema njihovim potrebama.

Platforma Yacht Life orijentirana je na pružanje besprijekornog luksuznog nautičkog iskustva, omogućujući korisnicima jednostavan pristup najmu jahti diljem svijeta. Orijentirana na vrhunski doživljaj, Yacht Life povezuje klijente s flotom ekskluzivnih jahti, pri čemu je svaki aspekt putovanja pomno prilagođen individualnim željama i potrebama. S naglaskom na diskreciju, udobnost i personaliziranu uslugu, platforma nudi transparentan proces rezervacije, gdje korisnici mogu pregledavati dostupne opcije, uspoređivati cijene i dogovoriti posebne zahtjeve. Cilj je omogućiti nezaboravno putovanje koje kombinira luksuz, avanturu i hedonizam na najvišoj razini.

5. POTENCIJALI I MOGUĆNOSTI CHARTER APLIKACIJA

Industrija iznajmljivanja brodova doživjela je značajan napredak u posljednjih nekoliko godina. Jedan od najznačajnijih je integracija tehnologija umjetne inteligencije, koja je revolucionirala razne sektore, pa njegov utjecaj na charter industriju nije iznimka.

5.1. Tehnološki trendovi

Iznajmljivanje brodova nastavlja se prilagođavati i prihvaćati nove tehnologije. Umjetna inteligencija i analitika podataka preoblikuju industriju, poboljšavaju donošenje odluka, optimiziraju rute i poboljšavaju održivost. Tehnološki napredak značajno oblikuje i transformira industriju charter plovidbe, posebice kroz digitalizaciju i integraciju naprednih aplikacija. Platforme za upravljanje charterom postaju sve sofisticiranije, omogućujući korisnicima lakši pristup uslugama putem intuitivnih mobilnih aplikacija i web stranica. Automatizacija procesa rezervacije, integracija s navigacijskim sustavima te pametna analitika omogućavaju operaterima bolju optimizaciju resursa i brže prilagodbe tržišnim promjenama. Posebno su značajni napredak u umjetnoj inteligenciji.

Nekoliko je razloga zašto je digitalizacija postala bitna u charter industriji. Prvo, poboljšava sigurnost jer pomaže u navigaciji. Navigacijski sustavi temeljeni na umjetnoj inteligenciji mogu analizirati podatke iz različitih izvora, uključujući vremenske uvjete, struje i navigacijske karte, kako bi vodili brodove sigurno i učinkovito. Korištenjem umjetne inteligencije, tvrtke za iznajmljivanje plovila mogu minimizirati rizike povezane s ljudskom pogreškom i nepredvidivim elementima. Drugo, umjetna inteligencija povećava učinkovitost upravljanja charterom plovila, optimizirati raspodjelu resursa, planiranje i održavanje. To rezultira povećanom produktivnošću i smanjenim troškovima, što u konačnici dovodi do poboljšane profitabilnosti [17].

Nadalje, novi tehnološki trendovi uvelike utječu na održavanja kod najma plovila. Korištenjem senzora koje pokreće umjetna inteligencija, vlasnici mogu pratiti stanje svojih plovila u stvarnom vremenu. Ovi senzori mogu otkriti anomalije, predvidjeti potencijalne kvarove i dati preporuke za proaktivno održavanje. Ovaj proaktivni pristup održavanju ne samo da osigurava sigurnost putnika, već i smanjuje vrijeme zastoja i skupe popravke [17].

Razvoj aplikacija s funkcionalnostima poput virtualnih obilazaka plovila, praćenja uživo i instantne komunikacije sa posadom dodatno podiže standarde u ovoj industriji. Tehnološki trendovi kreću se prema integraciji svih aspekata korisničkog iskustva u jednu cjelovitu platformu, što rezultira jednostavnijim i bržim procesom odabira, rezervacije i korištenja charter usluga.

5.2. Potencijalne inovacije u korisničkom iskustvu

Potencijal za unaprjeđenje korisničkog iskustva u charter industriji leži u inovacijama koje omogućuju veću personalizaciju, interaktivnost i dostupnost usluga. Mobilne aplikacije postaju centralno mjesto interakcije, pružajući korisnicima sveobuhvatan alat za planiranje, rezervaciju i praćenje putovanja.

Korištenje proširene i virtualne stvarnosti otvara nove mogućnosti za virtualne obilaske plovila, omogućujući korisnicima da istraže sve značajke jahte prije same rezervacije, čime se smanjuje nesigurnost pri odabiru. Aplikacije sve više implementiraju virtualne asistente koji prilagođavaju prijedloge destinacija i ruta na temelju korisničkih preferencija, dok napredni chat botovi omogućuju instant podršku.

Umjetna inteligencija može poboljšati proces rezerviranja za klijente pružanjem inteligentnih preporuka na temelju preferencija korisnika i povijesnih podataka. Analizirajući obrasce ponašanja kupaca i povratne informacije, algoritmi umjetne inteligencije mogu predložiti najprikladnije zakupe brodova, odredišta i aktivnosti za pojedinačne kupce. Ovaj personalizirani pristup ne samo da štedi vrijeme i trud kupaca, već također povećava vjerojatnost nezaboravnog i ugodnog iskustva. Također, umjetna inteligencija se može koristiti za poboljšanje nautičkog iskustva za korisnike. Virtualni pomoćnici pokretani umjetnom inteligencijom mogu pružiti informacije u stvarnom vremenu o točkama interesa, lokalnim atrakcijama i sigurnosnim smjernicama. Ovi virtualni pomoćnici također mogu pomoći s prijevodom jezika, olakšavajući međunarodnim klijentima komunikaciju i navigaciju njihovim charter brodovima [17].

Očekuje se da će umjetna inteligencija u budućnosti igrati još značajniju ulogu u najmu plovila. Napredak u algoritmima strojnog učenja i obradi prirodnog jezika mogao bi dovesti do poboljšane interakcije s korisnicima, boljih personaliziranih preporuka i poboljšanog donošenja odluka.

5.3. Utjecaj na industriju nautičkog turizma

Charter turizam može se kvalificirati kao vrhunski proizvod koji može doprinijeti održavanju turističke aktivnosti, povećanju prosječne turističke potrošnje i promjeni imidža destinacije [14]. Kako potražnja za iznajmljivanjem jahti nastavlja rasti, tvrtke prepoznaju priliku za uspostavljanje prisutnosti na ovom unosnom tržištu.

Digitalizacija i tehnološke inovacije kroz charter aplikacije mijenjaju dinamiku cijele industrije nautičkog turizma. S povećanom dostupnošću i transparentnošću podataka o plovilima, destinacijama i cijenama, sve veći broj korisnika privlači se na tržište, što rezultira širenjem ponude i povećanjem konkurencije. Platforme koje povezuju vlasnike plovila, charter operatere i klijente omogućuju bržu i lakšu koordinaciju, čime se smanjuju operativni troškovi i optimizira upravljanje resursima. Digitalne tehnologije omogućuju bolju kontrolu i održavanje plovila, smanjujući rizike i poboljšavajući sigurnost, što pozitivno utječe na povjerenje korisnika. Rastući trend last-minute rezervacija također je potaknut digitalnim alatima, koji omogućuju fleksibilne aranžmane i brze prilagodbe. Sve ove promjene rezultiraju većom dostupnošću nautičkih usluga za širi krug korisnika, demokratizirajući industriju i stvarajući nove poslovne modele koji omogućuju održiviji rast nautičkog turizma na globalnoj razini.

6. ZAKLJUČAK

Tvrtke za iznajmljivanje jahti sve više koriste digitalne platforme i mobilne aplikacije za pojednostavljenje procesa rezervacije. Ove platforme nude praktične i transparentne načine za klijente omogućavajući im pregled dostupnih plovila, usporedbu cijena i izvršenje rezervacije. Digitalne platforme i aplikacije za rezervacije daju prioritet sučeljima prilagođenim korisnicima kako bi klijentima osigurali besprijekorno i praktično iskustvo.

Charter aplikacije su digitalne platforme koje omogućuju jednostavno iznajmljivanje i upravljanje plovilima. Namijenjene su vlasnicima brodova, charter kompanijama i klijentima koji žele unajmiti brod, često s opcijom dodatnih usluga poput skipera. Te aplikacije optimiziraju procese rezervacija, praćenje dostupnosti brodova i upravljanje flotom, uz prilagodbu različitim potrebama, od luksuznih jahti do osnovnih brodova za rekreaciju.

Postoji mnogo charter aplikacija koje nude slične usluge, što stvara veliku konkurenciju. Tržište charter aplikacija karakterizira prisutnost velikog broja platformi koje se natječu u pružanju najboljih rješenja za iznajmljivanje brodova, upravljanje flotama i poboljšanje korisničkog iskustva. Svaka od analiziranih aplikacija u radu ima svoje specifičnosti kojima se nastoji izdvojiti od konkurencije. Click&Boat je platforma koja omogućava jednostavno iznajmljivanje brodova bilo gdje u svijetu. Vlasnici brodova mogu postaviti svoje plovilo na platformu, dok korisnici mogu birati između različitih vrsta plovila poput jedrilica, jahti, motornih brodova i katamarana. Platforma također nudi opciju unajmljivanja brodova s ili bez skipera, ovisno o potrebama korisnika. Charter Manager je alat specijaliziran za upravljanje flotama i organizaciju charter poslova. Aplikacija omogućava vlasnicima i menadžerima brodova praćenje rezervacija, održavanja, financija i drugih ključnih aspekata poslovanja u jednom sustavu. Ova platforma pojednostavljuje poslovne operacije, pružajući pregled i kontrolu nad svim aspektima upravljanja flotom. My Boat2 je aplikacija usmjerena na digitalizaciju upravljanja charter poslovanjem, s fokusom na optimizaciju rezervacija i upravljanja flotom. Korisnicima nudi sveobuhvatan uvid u raspoloživost brodova, upravljanje dokumentacijom i praćenje performansi plovila. Također, platforma pomaže vlasnicima da bolje organiziraju radne procese i poboljšaju iskustvo gostiju. Yacht Life je aplikacija koja se specijalizirala za luksuzne charter usluge, omogućavajući korisnicima da rezerviraju jahtu bilo gdje u svijetu putem mobilne aplikacije ili web platforme.

Sve ove aplikacije su doprinijele popularizaciji i pristupačnosti charter brodova široj publici, pružajući korisnicima mogućnost da istraže i uživaju u nautici na način koji je ranije bio rezerviran za mali broj ljudi.

Kao i sa svakom drugom tehnologijom, neizbježno će biti izazova u implementaciji umjetne inteligencije u industriji iznajmljivanja plovila. Ti izazovi mogu uključivati brigu o privatnosti podataka, usklađenost s propisima i potencijalna tehnološka ograničenja. Međutim, proaktivnim rješavanjem ovih izazova i bliskom suradnjom s dionicima u industriji, charter tvrtke mogu osigurati glatku integraciju najsuvremenije tehnologija.

Literatura

- [1.] Allied Market Research, *Luxury Yacht Market Size, Share, Competitive Landscape and Trend Analysis Report, by Size, Type and Material: Global Opportunity Analysis and Industry Forecast, 2022-2031*. Dostupno na: <https://www.alliedmarketresearch.com/luxury-yacht-market> (24.7.2024.)
- [2.] Charter Manager App, <https://www.chartermanagerapp.com/> (20.7.2024.)
- [3.] Click&Boat Blog, <https://blog.clickandboat.com/en/> (17.8.2024.)
- [4.] Click&Boat, <https://www.clickandboat.com/> (20.7.2024.)
- [5.] Dulčić, A., *Nautički turizam i upravljanje lukom nautičkog turizma*, Ekon, Split, 2002.
- [6.] Fortune Business Insights, <https://www.fortunebusinessinsights.com/yacht-charter-market-105123> (17.8.2024.)
- [7.] Get My Boat, <https://www.getmyboat.com/> (17.8.2024.)
- [8.] Goigo Agency, <https://www.goigo.agency/en/blog/things-to-consider-when-developing-yacht-charter-booking-platform> (17.8.2024.)
- [9.] Gračan, D., Bardak, G., Rudančić-Lugarić, A., The research results of charter companies in Croatia, *Tourism and hospitality management*, 17 (1)/2011., str. 19-34
- [10.] Jadrešić, V., *Turizam u interdisciplinarnoj teoriji i primjeni*, Školska knjiga, Zagreb, 2002.
- [11.] Jiménez, A., Sancha, P., Martín-Álvarez, J.M., Gessa, A., *Predictors of the Success of Yacht Charter in Andalusia from a Leading P2P Platform Using Machine Learning*. U: Guevara Plaza, A.J., Cerezo Medina, A., Navarro Jurado, E. (ur) *Tourism and ICTs: Advances in Data Science, Artificial Intelligence and Sustainability*. TURITEC 2023. Dostupno na: https://doi.org/10.1007/978-3-031-52607-7_16 (20.7.2024.)
- [12.] Luković, T., *Nautički turizam – definicije i dileme*, *Naše more*, 54(1-2)/2007, str. 22-31
- [13.] Nautica Portal, <https://nautica-portal.com/vijesti/click-boat-aplikacija-najam-broda-direktno-od-vlasnika/> (7.8.2024.)
- [14.] Payeras, M., Jacob, M., Gascia, A. M., *The Yachting Charter tourism Swot: A Basic Analysis to Design Marketing Strategies*, *Tourismos: An International Multidisciplinary Journal of Tourism*, 6 (3)/2011, str. 111-134
- [15.] Prochazka, Z., *A Brief History of Chartering*, *Sailing Magazine*, 11/2020, Dostupno na: <https://www.sailmagazine.com/charter/a-brief-history-of-chartering> (7.8.2024.)
- [16.] Sailing Europe, <https://www.sailingeurope.com/en/sailing-tips/sailing-faq/yacht-charter-types> (7.8.2024.)

- [17.] Sea Biscuit, <https://www.seabiscuit.ai/ai-in-industry/a/ai-in-the-boat-charters-industry/r/recTgW2B95gWTdzAr> (17.8.2024.)
- [18.] The App Solutions, <https://theappsolutions.com/blog/how-to/uber-for-yachts/> (7.8.2024.)
- [19.] Vukonić, B., Čavlek, N., *Rječnik turizma*, Masmedia, Zagreb, 2001.
- [20.] Yacht Chartering Guide, <https://eba.eu.com/wp-content/uploads/site-documents/regulatory-docs/EBA-Yacht-charter-guide-130411.pdf> (17.8.2024.)
- [21.] Yacht Life, <https://www.yachtlife.co> (17.8.2024.)
- [22.] Zentner, H., Gračan, D., Barkidija Sotošek, M., *Digital Business Models in the Hospitality Sector: Comparing Hotel Bookings with Yacht Charter Bookings*, Sustainability, 14(19)/ 2022. Dostupno na: <https://doi.org/10.3390/su141912755> (24.7.2024.)
- [23.] Zublu Diving, <https://www.zubludiving.com/articles/zublu-insights/what-is-a-charter-yacht> (24.7.2024.)

POPIS SLIKA

Slika 1. Funkcije charter aplikacija	8
Slika 2. Prednosti korištenja charter aplikacija	10
Slika 3. Logo Click&Boat.....	12
Slika 4. Aplikacija Click&Boat.....	13
Slika 5. Web stranica Get My Boat.....	15
Slika 6. Aplikacija Get My Boat	16
Slika 7. Web sučelje Charter Manager App.....	17
Slika 8. Funkcije Charter Manager App.....	18
Slika 9. Web sučelje My Boat2.....	19
Slika 10. Funkcije My Boat2 aplikacije	20
Slika 11. Web stranica Yacht Life	21
Slika 12. Aplikacija Yacht Life.....	22